

2006
Nr 3

MAHETK

MÖMMI-EMA
LAULUD

VIINER HAKKAB
PÖIAL-LIISIKS

KÄES ON
PIRUKAKUU

SELGUNUD
SUPERLUMEMEMMED!

Oodates suve

Kas olete märganud, et hommikul üles tõustes on akna taga juba päris valge? Mis sellest, et vahel sajab veel lund ning õues on miinuskraadid – aasta kõige pimedam aeg hakkab siiski otsa saama. Keskpäeval võib olla juba päris soe. Päike käib kõrgemalt. Jääpurikad tilguvad. Ja lumememmed, nagu näha ka märtsikuu Tähekeses kaanepildilt, rändavad tasapisi oma suvekoju.

Suve ootamisest kirjutab ka Wimberg märtsikuu Tähekeses. Postipaunast leiab seevastu 7-aastase Leida Pikase vahva jutu päikesest ja talve tülist. Selguvad ka superlumemme võistluse laurea did. Kuna tänavune võistlus oli väga edukas, korraldame uuel aastal kindlasti uue vooru.

Kuid see ei ole sugugi kõik, mis Tähekesel pakkuda. Saab veel helikopteri meisterdada ja uuel värvisvõistlusel osaleda. Saab lugeda juttu isepäisest viinerist, kes ära haldjamaale lendas, ja kummalistest hobustest, kes Miku joonistusvihikust plehku panid. Samuti leiab ajakirjast nalju, Heljo Männi uusi luuletusi ja Maigi Noveki jutte, koomikseid ja Tähekeses lugejate endi kirjutatud luulet ning raamatututvustusi.

Soovin hüva lugemist ja kannatlikku suve ootamist kõigile!

TÄHEKE

Jutumull, jutumull

Veebruarikuu jutumullimängus tahtsime teada, mida ütleb sõdur teistele tor-ditassijatele. Enamasti keerlesid pakutud vastused muidugi tordi ärasöömise ümber. Seekord annab Täheke välja kaks põhi- ja kaks ergutusauhinda.

Heigo Ers saab auhinnaks raamatu „Rebasejaht“ ning Kristiina Aav raamatu „Euroopa kauneimad muinaslood“ kirjastuselt Koolibri. Ergutusauhinnaks on aga Aino Perviku raamat „Kuninga soov“ koos autori autogrammiga!

Võiduvastused

Sõdur ütleb: „Vaenlased eest! Siit tuleb Eesti relvastatud pataljon!“

Heigo Ers (11 a), Jõhvi

Sõdur ütleb: „Poisid, päike loojub! Tõmma-ke lipp alla!“

Kristiina Aav (10 a), Kohtla-Järve

Ergutusauhinnad

Sõdur ütleb: „Sul vedas, Eestimaa, sind tunnevad kõik, aga mind ainult mu vana-ema...“

Marek Popov

Sõdur ütleb: „Eestit ennast pole ollagi, aga kus on alles pirakas sünnipäevator!“

Karl-Martin Viiberg (9 a), Võru

Uus jutumull

Märtsikuu jutumullil on kujutatud elukat (võib-olla kassi), kes teisele elukale midagi ütelda tahab. Aga mida?

Ootame sinu vastust 20. märtsini meiliaad-ressil taheke@taheke.ee või lahtisel post-kaardil aadressiga Roosikrantsi 6, 10119 Tal- linn.

Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress!

Auhinnaks on Hans Christian Anderseni muinasjuturaamatud „Metsluigid“.

Joonistanud HILLAR METS

JOONISTA PILT OMA ASJADEST, MIS PEAVAD
KINDLASTI MAMPSI JA PAPSI AUTOSSE ÄRA
MAHTUMA, KUI LÄHETE KOOS PUHKAMA!

Opel. Uudne lähenemine
- paremad autod

KIRJUTA PILDİ TEISELE POOLE OMA EES- JA PEREKONNANIMI, VANUS, ELUKOHT JA TELEFON NING SAADA JOONISTUS LÄHIMASSE OPELI POODI. TULE KINDLASTI KOOS VANEMATEGA 17. VÕI 18. MÄRTSIL OPELI POODI, SIIS SAAD ISE JÄRGI PROOVIDA, ET UUDE OPEL MERIVASSE MAHUB TÕESTI KOGU TÄRVLIK KRAAM KENASTI ÄRA. KÕIGI 17. JA 18. MÄRTSIL OPELI POODI KÜLASTANUTE VAHEL LOOSITAKSE IGAS OPELI POES VÄLJA UUE OPEL MERIVA KASUTUSÕIGUS KOLMEKS NÄDALAKS!

IGA LAPS, KES ON MEILE OMA JOONISTUSE SAATNUD, SAAB OPELI POEST KA VAHVA KINGITUSE! LISAINFOT LEIAD WWW.OPEL.EE VÕI HELISTA OMA OPELI POODI.

VALI KUHU OMA PILT SAATA:

TALLINN

ASCAR

Peterburi tee 1, Tallinn 11415

Tel. 6 200 900

TALLINN

VIKING MOTORS

Tammsaare tee 51, Tallinn 11316

Tel. 6 652 600

TARTU

CARRING

Ringtee 56, Tartu 51014

Tel. 7 425 764

PÄRNU

ASCAR

Tallinna mnt. 89a, Pärnu 80041

Tel. 44 55 735

JÕHVI

VIKING MOTORS

Lääne 1b, Jõhvi 41533

Tel. 33 77 022

MÕMMI- EMA

11. veebruaril tähistas oma 80. juubelit lastekirjanik Heljo Mänd, kes on kirjutanud palju toredaid raamatuid nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele.

Isad-emad mäletavad kindlasti Heljo Mändi selliseid raamatuid nagu „Koer taskus“, „Päkapikk Pikapäkk“, „Toomas Linnupoeg“, „Miks sa vaikid“, „Väike malemäng tänaval“. Tänaused lapsed teavad eeskätt Heljo Mändi loominguist Mõmmi-lugusid. Kuid see on vaid väike osa kirjaniku mahukast loominguist.

Heljo Mänd on väga hea lasteluuletaja, kes on kirjutanud hulga eesti lastekirjanduse kullafondi kuuluvaid värsse – „Karujõmmi unelaul“, „Jorupill Jonn“, „Tingel tangel“, „Tige tikker“. Paljud Heljo Mändi luuletused on saanud tunnuks lauludena. Ka märtsikuu Tähekeses ilmuvad Heljo Mändi uuemad lasteluuletused on pealkirja järgi laulud.

Täheke soovib oma endisele toimetajale Heljo Mändile uusi laule ning hääd tervist, jõudu ja jaksu!

HELJO MÄND

Kolme lapse laul

KOIDU TAHAB KOERA
KAIDI TAHAB KASSI
KALEV TAHAB MINNA
ESIMESSE KLASSI

KOIDU TAHAB ROTTI
KAIDI TAHAB AHVI
KOOLISÕDUR KALEV
RASKET KOOLIMAHVI

KOIDU TAHAB KUKKE
KAIDI TAHAB KANA
KOOLI LÄHEB KALEV
SEITSE AASTAT VANA

HELJO MÄND

Rõõmulaul

RÕÕMURÖKKED RÕÕMUKILKED
RÕÕMUHUILGED MAJAS
RASMUS RÕÕMU NAGU PALLI
RÕÕMSALT TAGA AJAB

KUI SAAB KÄTTE RÕÕMUPALLI
RÕÕMU ÕHKU LOOBIB
KES SAAB PIHTA HAKKAB NAERMA
ÜHESTAINSAST HOOBIST

KES SAAB PIHTA HAKKAB NAERMA
SUURE LAGINAGA
PÄRAST PIHTASAAMIST ISA
AJAB RÕÕMU TAGA

PÄRAST PIHTASAAMIST ISA
AJAB RÕÕMU TAGA
ISA JOOKSEB RÕÕMSALT RINGI
NAGU POISINAGA

HELJO MÄND

Pudrulaul

NELJAVILJAPUDER –
RUKIS, KAER JA ODER
RUKIS, KAER JA NISU
MARDIL MEHEISU
TALDRIK POISIL TÜHI
TÕMBAB KULMU KORTSU
KÄSIB EMAL KEETA
PUTRU KÜMME PORTSU

KÜMME PORTSU PUTRU
MARDI EES KUI MÄGI
MÄEPÕHJA PEIDUS
PUDRU SALAVÄGI
MART SÖÖB SALAVÄGE
JOOKSEB NAGU PÕDER
JÕUDU ANNAB JOOKSUKS
NELJAVILJAPUDER

HELJO MÄND

Küpsetuslaul

LEIVATEGU SAiategu
KASPAR ON KOERUSTÜKKIDE SEGU
PAHANDAB EMA PAHANDAB ISA
NOOREMAL ÕEL ON SILMAS PISAR
VANAMEMM KIRUB: KURIPATT
ON ALLES KASPAR MARAKRATT!
TAAT VÕTAB PIIBUTOBI SUUST:
POISSI PARANDAB KASSIJUUST

KASSIJUUST POLE AUKLIK PITS
KASSIJUUST ON KASEVITS
KASEVITS KASVAB KÖRGEL PUUS
KOERUSED KASVAVAD KASPARI SUUS
KASPARI SUUS JA KASPARI KEHAS
MIDA SAAB KASPAR-VAESEKE TEHA?
KASVAB KOERUSTÜKKIDE TAINAS
KASVAB JA KERKIB JA PAISUB AINA
KERKIB ÜLE KASPARI ÄÄRE
SUTS! PANEB KASPAR PANNILE MÄÄRET
SUTS! LÜKKAB KAKUD KÜPSEMA AHJU
LÖKENDAB ISE KUI TULEKAHJU
PAGEB KAKUKESTE EEST PAKKU
KUI TA EI PAGEKS SIIS SEITSETEIST KAKKU
KÖRVETAKS KEELELE SEITSETEIST RAKKU

Joonistanud VIIVE NOOR

WIMBERG

OODATES SUVE

KARU MAGAB KOOPAS. OODATES SUVE.

ÕUNAPUUD SEISAVAD RAAGUS. OODATES SUVE.

AIATOOLID KOGUVAD KELDRIS TOLMU. OODATES SUVE.

KÄRBSEPIITS HAIGUTAB KAPIS. OODATES SUVE.

LUMELABIDAS OHKAB KOJAS. OODATES SUVE.

KUTSU ISTUB JA SÜGAB ENNAST KÄPAGA. OODATES SUVE.

KIISU VONKSUTAB SABA. OODATES SUVE.

ISA VAATAB KALENDRISSE JA POMISEB MIDAGI. OODATES SUVE.

EMA PROOVIB PÄEVITUSRIIDEID SELGA. OODATES SUVE.

PILK RÄNDAB AKNAST VÄLJA. OODATES SUVE.

Joonistanud PRIIT REA

MAIGI NOVEK

ELEKTER

“MA EI OLE ENAM TEIE SÕBER,“ ÜTLES ELEKTER JA LÄKS ÄRA. TUBA MUUTUS PAUGUPEALT PIMEDAKS. EMA PANI KÜÜNLA PÕLEMA.

“KAS KELLELGI ON SÜNNIPÄEV?“ KÜSIS ANNIKA.

KÜÜNLAVALGEL OLI PÄRIS HUVITAV. KÜÜNAL TEGI TUPPA PIKKI VARJE. ISAL OLI ROHKEM AEGA KUI TAVALISELT. TA HAKKAS ANNIKA JA VILLEGA MÜRAMA. TUNNI AJA PÄRAST TULI ELEKTER TAGASI. TAL OLI ILMA ANNIKATA IGAV HAKANUD.

“MA EI OLE ENAM SINU SÕBER. MA MÄNGIN NÜÜD ISSIGA,“ ÜTLES TALLE ANNIKA.

MAIGI NOVEK

LOOMAAIAS

TÄDI KAJA VIIS ANNIKA JA VILLE LOOMAAEDA. ÕHTUL OLII ANNIKAL EMALE JA ISALE PALJU JUTUSTADA:

„LOOMAAIAS OLII VÄGA PALJU LOOMI. MA NÄGIN ELEVANTI. TA VEHKIS LONDIGA. ÜKS PAABULIND NÄITAS OMA SABA. KÄNGURU HÜPPAS ÜLE AIA. ONUD AJASID TEDA TAGA. AHV TAHTIS PALLI ÄRA SÜÜA. KANAD SIBLISID KA PEENARDE VAHEL. ÜHE INIMESE NIMI OLII TEMPEL. TA LUBAS MUL LÕVILLE PAI TEHA. PÄRAST RATSUTASIME KAAMELI SELJAS.“

„MIS SA LUULETAD!“ ÜTLES ISA.

„MIDA SINA, VILLE, NÄGID?“ KÜSIS EMA.

„ONUSID,“ VASTAS POISS. „ONUD EHITASID LOOMADELE PUURE.“

VILLE KALLAS OMA KLOTSID PÕRANDALE. TA HAKKAS KARULE PUURI EHITAMA. PÄRAST EHITAS KOERALE JOOKSMISEKS AIA KA.

NALJAD

Koolidirektor tõreleb Jukuga: "Kuidas sul häbi pole! Vanamemm andis saiakese, sina aga viskasid tema akna kiviga katki!"
 "See ei olnud kivi!"
 "Mis see siis oli?"
 "Seesama saiake..."

Juku on kohvikus ja küsib ettekandjalt: "Miks teil salvrätid nii rasvased on?"
 Ettakandja: "Aga kes käskis teil pannkookidega nägu pühkida?"

"Kelner!"
 "Jah, milles on asi?"
 "Mis magustoit see õieti on? Maitseb nagu tapeediliim."
 "Sel juhul on tegemist vaarikakisseliga. Maasikakissell maitseb nagu seep."

Vanamemm läheb esimest korda elus pitsat sööma: "No küll tehakse ilmas tükke. Ei tea, kes see häbematanee need pannkoogid täis oksendas?"

Metsas käib kohus jänese ja rebase üle. Kohtunik on lõvi ja mõlemad loomad mõistetakse surma. Lõvi otsustab siiski neile anda viimase võimaluse ja teatab: "Kui keegi suudab rääkida nii naljaka anekdoodi, et kõik loomad naeravad, siis ma teda ära ei söö."
 Jänës räägib.
 Kõik naeravad. Ainult kaelkirjak ei naera. Jänës süüakse ära.
 Nüüd käseb lõvi rebasel anekdooti rääkida.
 Rebane räägib. Keegi loomadest ei naera. Ainult kaelkirjak naerab.
 Lõvi küsib kaelkirjakult, miks too naerab.
 "Küll sellel jänesel oli ikka naljakas anekdoot..." vastab kaelkirjak.

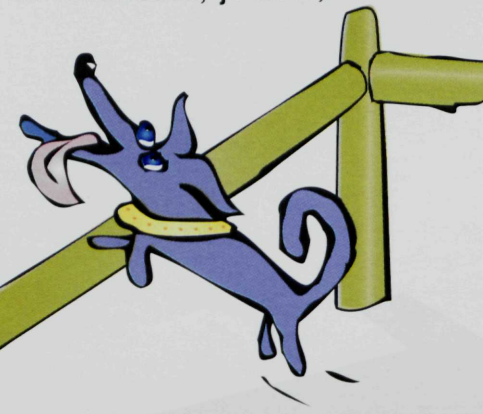
JAAN RANNAP

Miku hobused

Mikkule meeldis joonistada. Mikk oskas kõike joonistada. Kui Mikk joonistas koera, said ka teised lasteaialapsed aru, et see on koer. Miku koeral oli kena rõngas saba, ludus kõrvad ja nõsunina. Kui Mikk joonistas puu, mõistsid lapsed, et paberil on kuusk, mänd või kask.

Miku sõber Priit oskas ainult pois-si joonistada. Priidu poisil olid kriipsjalad, kriipskäed, kriipskeha ja rõngakujuline pea. Alati ei saanud arugi, on see ikka inimene või midagi muud.
 Ühel päeval joonistas Mikk hobuse. Mikk tahtis midagi veel lisaks joonistada, aga ei jõudnud. Lastel tuli sööma ja siis magama minna.
 Kui jälle joonistusvihiku juurde võis joosta, avastas Mikk, et hobune on kadunud.
 "Kes mu hobuse ära ajas?" küsis Mikk.

"Mina ei ajanud," kinnitas sõber Priit, kelle voodi oli Miku omast paremal.

"Mina ei ajanud," ütles sõber Tiit, kelle voodi oli Miku omast vasakul.

"Ta läks vist ise minema. Mis ta seal tühjal lehel pidi tegema?" ütles Priit.

"Sa talle ju aasa ja rohtu ei joonistanud," lisas Tiit.

Järgmisel päeval joonistas Mikk uue hobuse. Ta tegi talle aasa, millel rohtu süüa, ja lilled, mida kõrva-

le napsata. Aga kui magamast üles tõusti, oli hobune jälle kadunud.

"Kuule," andis Priit nõu, "hobule tuleks aed ümber teha."

"Aiast ei saa hobu ära minna," teadis Tiit. Aga siin ta eksis. Sellal, kui lapsed järgmisel päeval magasid lõunaund, oli Miku uus hobu ka aiast kadunud.

"Kuidas mu uus hobu aiast välja sai?" imestas Mikk.

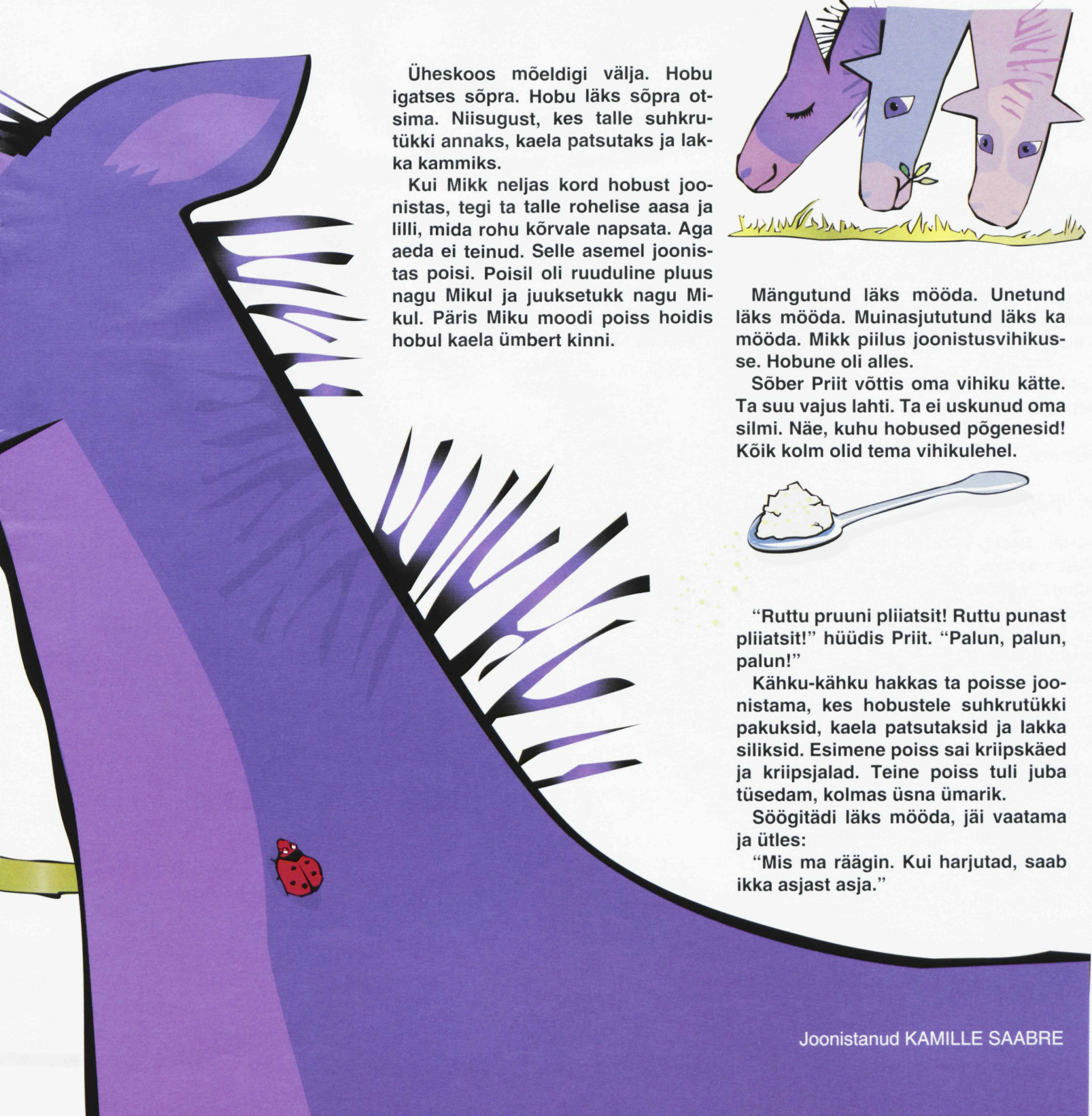
"Ta on hea hüppaja," arvas Priit. "Hobused on üldiselt head hüppajad."

"Aga miks ta ära hüppas? Mis tal siin puudus? Mida ta veel soovis? Rohtu on ju küllalt söömiseks. Ja kuusepuu tegin kuuma päikese eest varju minekuks?"

Priit jäi mõtlema. Tiit jäi mõtlema. Mikk ise jäi ka mõtlema. Terve lasteaia rühm mõtles kaasa.

Üheskoos mõeldigi välja. Hobu igatses sõpra. Hobu läks sõpra otsima. Niisugust, kes talle suhkruküki annaks, kaela patsutaks ja lakka kammiks.

Kui Mikk neljas kord hobust joonistas, tegi ta talle roheline aasa ja lilli, mida rohu kõrvale napsata. Aga aeda ei teinud. Selle asemel joonistas poisi. Poisil oli ruuduline pluus nagu Mikul ja juuksetukk nagu Mikul. Päris Miku moodi poiss hoidis hobul kaela ümbert kinni.

Mängutund läks mööda. Unetund läks mööda. Muinasjututund läks ka mööda. Mikk piilus joonistusvihikusse. Hobune oli alles.

Söber Priit võttis oma vihiku kätte. Ta suu vajus lahti. Ta ei uskunud oma silmi. Näe, kuhu hobused põgenesid! Kõik kolm olid tema vihikulehel.

“Ruttu pruuni pliiatsit! Ruttu punast pliiatsit!” hüüdis Priit. “Palun, palun, palun!”

Kähku-kähku hakkas ta poisse joonistama, kes hobustele suhkruküki pakusid, kaela patsutaksid ja lakka siliksid. Esimene poiss sai kriipskäed ja kriipsjalad. Teine poiss tuli juba tüsedam, kolmas üsna ümarik.

Söögitädi läks mööda, jäi vaatama ja ütles:

“Mis ma räägin. Kui harjutad, saab ikka asjast asja.”

Joonistanud KAMILLE SAABRE

NALJAD

★ Mees püüab jääaugul kala, koer kõrval. Äkki pistab jääaugust pea välja lehm ja teeb: “Ammu-u-u!” Mees jääb ehmunult koerale otsa vaatama. “Mis vahid! Mind löi ka tummaks!” ütleb koer.

★ Koer läheb postkontorisse telegrammi saatma. Ta võtab telegrammiblanketi ja kirjutab: “Auhh, auhh, auhh, auhh, auhh, auhh, auhh.” Sidetöötaja loeb teksti läbi ja ütleb: “Siin on ainult seitse sõna. Võite siia veel ühe sõna lisada – hind jääb samaks.” Koer keeldub: “Kas te siis aru ei saa? Lausel ei oleks siis mingit mõtet!”

★ “Juku, kas sa panid akvaariumisse uut vett?” “Ei, kaladel oli eelmine vesi veel ära joomata.”

★ Juku läks kalale, aga vihmaussid said otsa. Ta võtab paberilehe, kirjutab sellele “VIHMAUSS” ja heidab jökke. Peagi näkkab. Juku tõmbab õnge välja, konksu otsas on lauatuukk ja sellel kiri “LATIKAS”.

★ “Isa, isa! Ema käskis küsida, millal sa selle kuuse välja viid,” ütleb Juku. Isa ei vasta. “Isa, kas sa siis, kui telekas film lõpeb, viid selle kuuse välja?” Vaikus. “Isa...” “Jäta mind rahule, poiss!” käreatab isa, “Mitu korda pean ma sulle ütleva, et võtan selle kuuseniru täna jaanitulele kaasa!”

VÄIKE VIINER

Ühel päeval ilmus lauale viiner.

“Küll te olete alles pruun ja päevitunud!” imestas soolatops. “Teie tulete vist küll otse ahjust.”

“Jaa,” naeratas viiner. “Ma käisin tõesti hiljuti ahjus päevitamas. Imetore puhkus!”

“Mina pole kunagi ahjus käinud,” kahetses soolatops. “On seal tõesti nii ilus, nagu räägitakse?”

“Pööraselt ilus!” kinnitas viiner. “Aga ega teilgi siin viga pole. Mis suured kollased mäed seal eemalt paistavad?”

“See on taldrikutäis kartuliputru,” seletas sool.

“Oo!” rõõmustas viiner. “Seal on kindlasti kohutavalt hea lumelauaga sõita!”

Ta jooksis pudrutaldriku juurde, leidis viilu leiba ning asus seda võiga kokku määrima.

“Niimoodi libiseb leib paremini,” seletas ta soolatopsile. “Ma jumaldan mägesid ja suusatamist!”

Viiner tassis võiga kokku määritud leiva pudruhunniku otsa ning sõitis kiljudes alla.

“Ah, kui vahva!” kilkas ta. “Küll on lõbus!”

Ta viskas leivaviilu õlale ja jooksis tagasi märke.

Samal ajal tuli laua juurde väike Albert. Oli lõunaaeg ning ta tahtis süüa kartuliputru ning viinerit.

“Hei!” ütles ta pahaselt, nähes viinerit pudru otsas leivaga sõitmas. “Mida sa seal teed? See on minu pudru!”

“Ära ole selline kadekops!” keelas viiner. “Mäed on kõigi omad. Meile kõigile jätkub siin ruumi.”

Ta oli just suure hooga pudruhunniku otsast alla kihutanud ja jäi nüüd silmitsema ketšupi-pudelit.

PEETER SAUTER

MAITSEV MARGUS

“Kas see pole mitte punane juuksevärv?” päris ta. “Oo, ma olen alati tahtnud endale punaseid lokke!”

Viiner läks ja pigistas endale natuke ketsupit pähe.

“Kas ma pole nüüd ilus!” ahhetas ta. “Need punased juuksed sobivad nii hästi minu pruuni jume-ga.”

“Aitab jamast,” ütles väike Albert. “Tule nüüd siia, ma süüa su ära.”

Ta katsus viinerit kahvli otsa torgata.

“Ei tohi!” kiljus viiner. “Paha poiss! Niimoodi ei käituta tüdrukutega!”

“Mis tüdruk sa oled, sa oled viiner,” arvas Albert ja sudis muudkui kahvliga.

“Appi!” karjus viiner ning põgenes aknalauale.

Seal istus tuvi.

“Päästa mind!” lõõtsutas viiner. “Mind tahetakse ära süüa!”

Tuvi haaras viineri varvaste vahele ja tõusis len-du.

“Ära enam karda, väike preili!” ütles ta rahustavalt. “Ma viin su ära lillehaldjate maale, seal ei tee sulle keegi paha.”

Nad lendasid kaua aega, kuni jõudsid viimaks suurde aeda, kus õitsesid tuhanded tulbid. Ühest suurest õiest tuli välja pisike lilleprints, kummar-das aupaklikult viineri ees ja küsis:

“Punapäine kaunitar, kas sa tahad saada minu naiseks?”

“Tahan küll,” ütles viiner õnnelikult ja siis andis prints talle musi.

*

Aga väike Albert lesis samal ajal voodis ja kuulas, kuidas ema talle “Pöial-Liisi” muinasjuttu ette loeb.

“Näe, vaata,” ütles ema, kui raamat läbi sai. “Siin pildi peal ongi prints ja tema väike naisuke. Kas nad pole armsad?”

Albert ajas silmad jõlli.

“See on ju minu viiner!” hüüdis ta.

“Ei ole, see on Pöial-Liisi,” vaidles ema.

“Ei, see on viiner!” karjus Albert ja tahtis raamatut hammustada.

MARGUS VAATAS OMA KÄTT. TUNDUS MAITSEV. VÕTTIS SUURE AMPSU. OLI HEA KÄSI. MARGUS AMPSAS JÄRGE-MÖÖDA JA OLI VARSTI OT-SAS.

TA TAHTIS MINNA KRAANI JUURDE JA JUUA, AGA EI SAA-NUD.

„MARGUS, KUS SA OLED?“ HÜÜDIS EMA.

„SIIN.“

„KUS?“

„SIIN KÕHUS. MA SÕIN ENDA KOGEMATA ÄRA. EMME, KAS MA OLEN VEEL OLEMAS, KUI MA ENDA ÄRA SÕIN?“

„EI TEA. KÕHU SAID VÄHE-MALT TÄIS?“

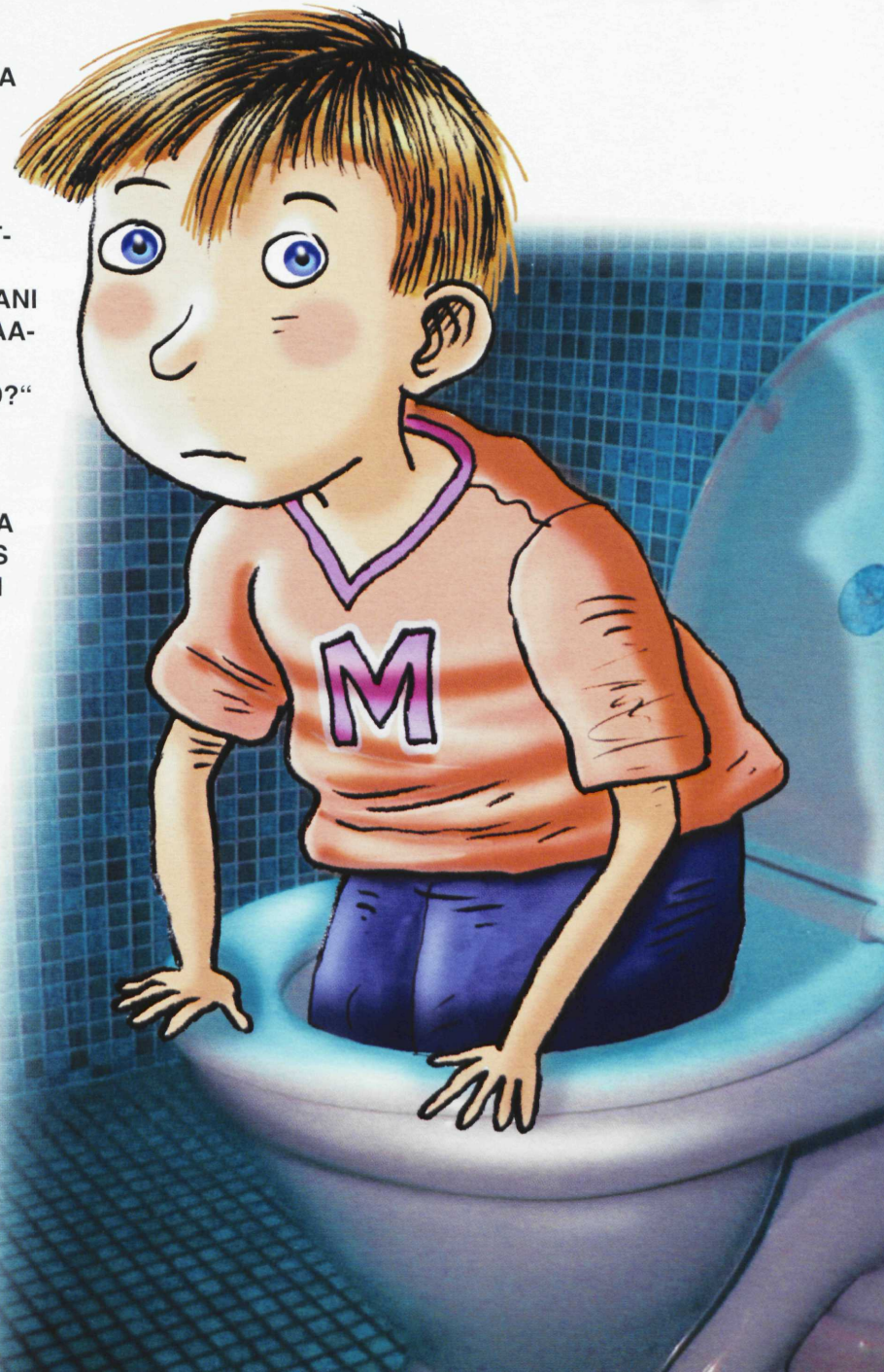
„JAA.“

„MINA TAHTSIN SULLE JUST FRIKADELLE PRAA-DIDA.“

„JAH? MA EI SAA NEID ENAM SÜÜA. JA EGA EI JAKSAKSKI.“

PAARI PÄEVA PÄRAST OLI MARGUS TAGASI. KUIDAGI OLI TA ENDA SEEST JÄLLE VÄLJA TULNUD.

„EMA, KAS SUL ON VEEL NEID FRIKADEL-LE? MUL ON KÕHT TÜHI.“

Kontroll

Bussides ja trollides
käib kontroll kontrollides.
Kui sul piletit ei ole,
bussides siis sõita kole!

Kui sind varas kinni püüab,
siis sa appi hüüad.
Aga kui kontroll sind püüab...
Mida sa siis hüüad?

**Dorotheja Kutšinsakaja, 4. kl,
Tallinna Lasnamäe
lasteaed-alkkool**

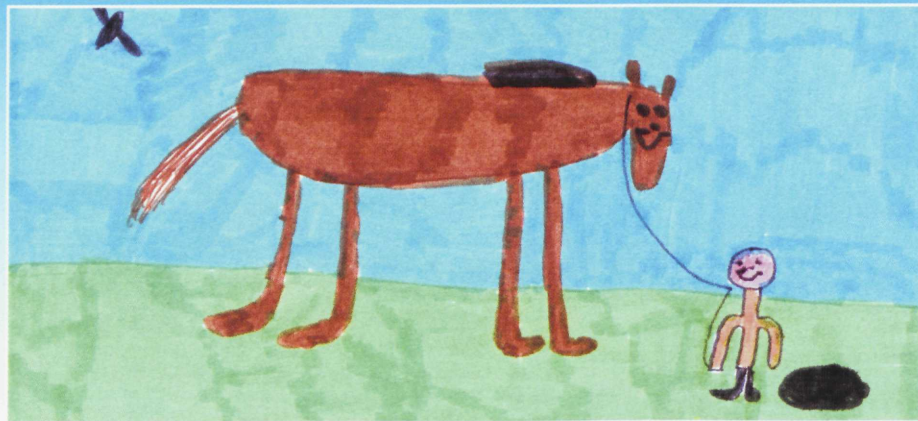
Talveke

Kätte jõudnud juba tali,
pakane on väljas vali.
Kamina all põleb tuli,
õues maas on valge lumi.

Mäe peal libiseb üks suusk,
lume all on väike kuusk.
Jää peal liugleb valge uisk,
puude juures kõva tuisk.

Konn see tiigi mudas magab,
Karu koopas käppa sügab.
Linnukestel talvel raske –
pole panna miskit põske.

**Madis Nigul, 2. kl,
Elva gümnaasium**

Lauri Kasak, 5. kl, Ruusmäe kool

Töökas nädal

Esmaspäeval ujun ma,
teisipäeval kirja kirjutan,
kolmapäeval korda loon,
neljapäeval kuurist puid ma toon,
reedel vanaema külastan,
laupäeval saunas sulistan,
pühapäeval tube koristan
ja õues mäe peal kelgutan!

**Karin Orgulas,
2. kl, Põlva ühisgümnaasium**

Anni Julge, 4. kl, Suuremõisa põbikool

Anna Edela, 3. kl, Lähthe ühisgümnaasium

Päikese ja talve tüli

Elas kord talv, kes ei tahtnud ära minna. Talv oli natuke kiuslik ja jäi kuni märtsikuuni valitsema.

Päike tuli välja ja riidles temaga: "Lilled ei saa nii kaua mulla ja lume all olla! Kas sa tead, et ammu on märts möödunud ja aprill juba käes!?" Talv torises: "Ma ei kavatsegi neid lilli lume alt välja lasta!" Päike ähvardas: "Kui sa neid kohe välja ei lase, hakkam sinu sulatama ja siis sa alles imestad!" Talv ainult naeris.

Päike läks kõrgele taevasse, võttis ühe-teise-kolmanda ja kõik teised päikesekiired kaasa ja hakkas soojendama. Lumi sulas ära ja talv põgenes. Päike jäigi valitsema ja tegi järgmisel talvel Talvele tagasi – ei lasknudki tal eriti valitseda. Sellepärast ongi vahest talvel soe ja lumi sulab ära.

Leida Pikas (7 a), Ida-Virumaa.

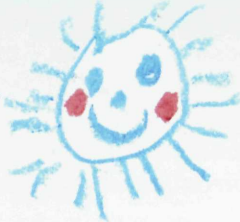
Mariliis Fomotškin, 4. kl, Ruusmäe kool

Kuu

Ei tea, kuidas Kuu tekkis –
kas keegi tema kaevas?
Kas keegi teda mekkis,
kes oli sellel ajal taevas?

Kuidas Kuu taevasse sai?
Kas aitas teda pisike hai?
Kindlasti aitas teda Päike,
kui ta oli alles väike.

Ei, Kuud keegi ei aidanud,
ta ise lendas sinna,
sest pisikesed linnud
tahtsid minna sinna.

Need linnud muutusid Kuuks,
täiskuuks, noorkuuks.
Seda Kuud ei saa alla tuua,
ta tahab ennast uueks luua!

Ära too Kuud alla,
ära lase teda valla,
sest muidu ta jookseb ära
ja teeb suurt kära.

Johanna Toodu, 3. kl,
Pärnu ühisgümnaasium

Perekond Rebased

Joonistanud TEET VAUS, Tallinna kunstigümnaasium

SELGUS

SUPERLUMEMEMM 2006!

Võidutöö

Lapseootel lumememm

Täheke ja Delfi superlumemmede žürii koosseisus Ilona Martson, Priit Rea ja Piret Raud (Täheke) ning Maris Orasson ja Kerttu Metsar (Delfi) seisis veebruarikuus tõepoolest raske valiku ees. Nimelt osutus superlumememmede võistlus üllatavalt osavõtjarohkeks. Kokku saabus sadakond kaunist memmepilti, üks ilusam kui teine. Auhindamisel üritasime arvestada eeskätt memmede originaalsust, aga ka memmeportree kvaliteeti.

Võidutööks kuulutati pikkade vaidluste tulemusel roosikübaraga memm – autoriteks Hanna Maria ja Helina Sternhof ning Anu Kokk. Preemiaks mänguasjapoe Toyland kinkekaart 1500 krooni väärtuses.

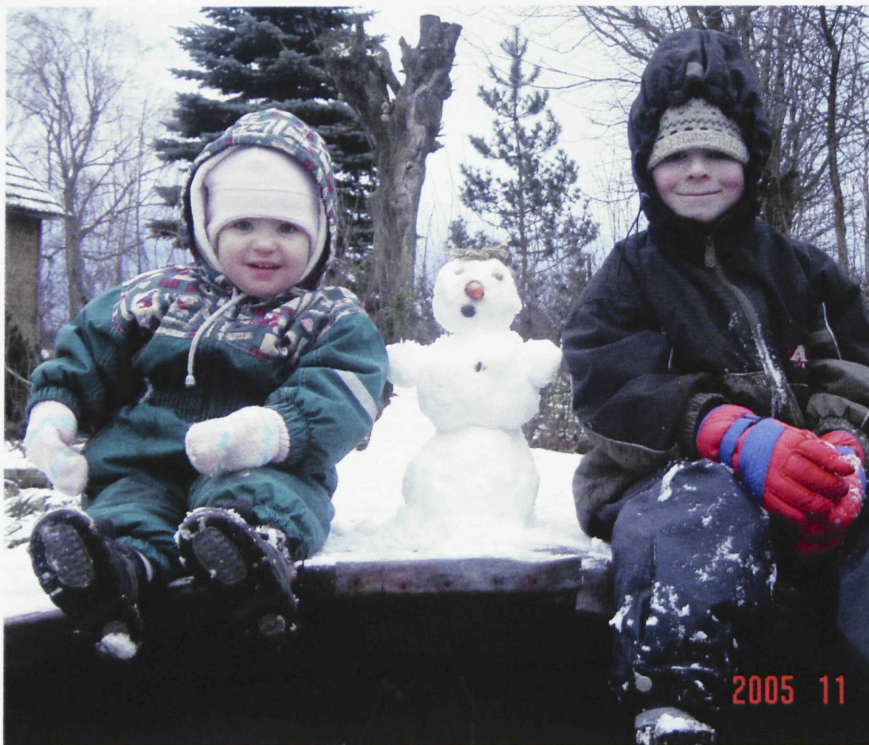
Lisaks saavad viis osalejat ergutusauhinna Täheke kinkekaardi – ajakirja aastatellimuse.

Auhinnad saavad: Anett ja lumevanamemm Son-da põhikoolist, esimese lume memm (autorid Liisa ja Kaspar), lumekuubikutest Memmemees (autorid Timo ja Jaan), lapseootel lumememm (Anna Weidebaum) ja kuuseokstest habemega metsamemm (Karl Madis Pajuste, Madis Meltsas ja Raimond Pääslane).

Täheke eriauhinna – pildiraamatu – võitsid kolme venna memmed (Patrik, Mattias ja Joonatan Huma Võrumaalt).

Aitäh osalemast! Kõigi võitjatega võetakse ühendust, ja järgmisel aastal teeme uue võistluse!

TÄHEKE ja DELFI

Liisa, esimese lume memm ja kaspar

Kuuseokstest habemega metsamemm

Käes on pirukakuu!

Saiamaal on paksu metsa sees, päris Petsi kodu lähedal üks vana veski - vaata veskit lähemalt ka www.fazer.ee. Pealt paistab veski ajahambast puretud, kägisev ja nagisev, aga kui kevadtuul veskitiivad pöördesse ajab, hakkavad juhtuma imelised asjad. Kostab plõnksumist ja müdinat, sahinaid ja vihinaid ning pihta hakkab pirukategu.

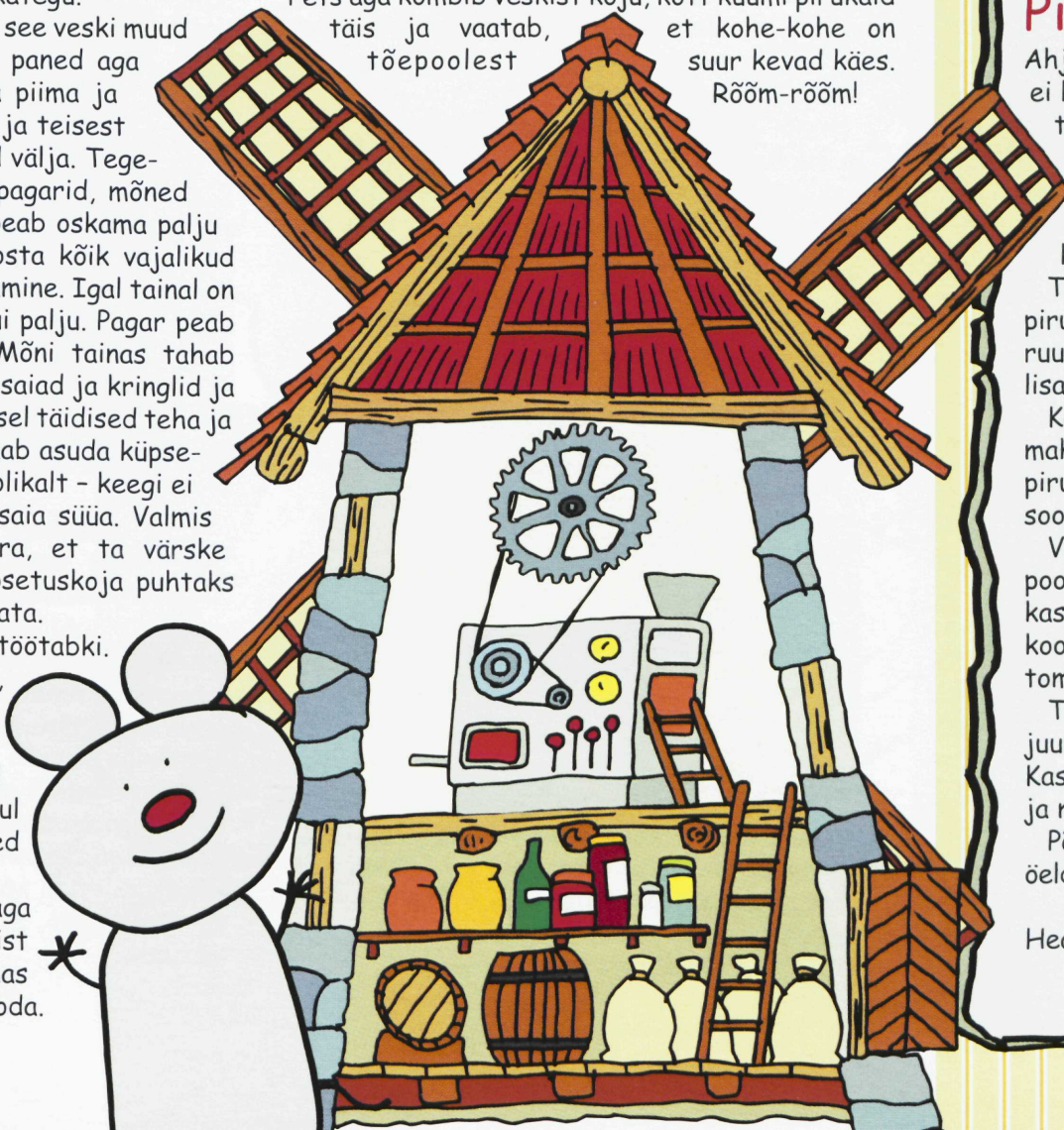
Esimese hooga tundub, et mis see veski muud on kui üks suur pirukamasin - paned aga ühest otsast jahu ja pärmi ja piima ja vee ja soola ja suhkruga ja muna ja teisest otsast tulevad muudkui pirukad välja. Tegelikult töötavad veskis agarad pagarid, mõned neist on ka karuhiired. Pagar peab oskama palju töid. Kõigepealt tuleb kokku osta kõik vajalikud toiduained. Siis algab tainasegamine. Igal tainal on oma retsept ja tainaid on oi kui palju. Pagar peab kõiki neid retsepte teadma. Mõni tainas tahab kerkida, mõni mitte. Siis tuleb saiad ja kringlid ja pirukad valmis vormida, tarvidusel täidised teha ja pirukatesse panna. Alles siis saab asuda küpsetama. Küpsetada tuleb väga hoolikalt - keegi ei taha ju kõrbenud või toorest saia süüa. Valmis söögipoolis pakitakse ilusti ära, et ta värske püsiks. Ja siis teeb pagar küpsetuskoja puhtaks ning võib varsti tööga otsast alata.

Niimoodi üks pagarikoda töötabki. Saiamaal asub ta vanas veskis, aga linnades on natuke suuremad ja uuemad vabrikud. Fazer näiteks. Vabrikud töötavad päeval ja öösel. Igal hommikul veab auto vabrikust värsked küpsetised poodidesse laiali.

Kes tahab oma silmaga saiaküpsetust ja pirukategemist pealt näha, võib mõnes suuremas poes vaadata Fazeri küpsetuskoda.

Päris jahujahvatamist ei näe, aga soojad pirukad tulevad ahjust sama head nagu Saiamaa veskist. Värske soe amps on võtta iga kell! Pealegi on märts pirukakuu ja sel puhul sünnib palju uusi pirukaid. Just nendes küpsetuskodades tasub pirukakuul käia ja uurida, mida põnevat pagaritel varuks on.

Pets aga kõmbib veskist koju, kott kuumi pirukaid täis ja vaatab, et kohe-kohe on tõepoolest suur kevad käes. Rõõm-rõõm!

SAIASPETSİ PETSEPT NR 4 Pirukatrikid

Ahjusoojad pirukad on head küll, aga keegi ei keela neid oma maitse järgi veel väheke täiendada. Ja teinekord juhtub, et ostad õhtul pirukaid, aga mõni jääb üle ja pole hommikul enam nii hea kui värskest peast. Siis kuluvad marjaks ära mõned karuhiirte nõksud.

Teadupärast tekib küpsetamise käigus pirukatäidise ja kooriku vahele veidi õhuruumi. See on nagu loodud, et sinna lisandeid lisada.

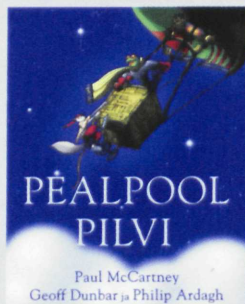
Kõige lihtsam: lõika viineripirukal ots maha nõnda, et viiner terveks jääb ja sortsa pirukasse ketšupit. Enne võid piruka ahjus soojaks ajada.

Veidi lõbusam: lõika pirukas pikkupidi pooleks, pane kummagi poole sisse mõnd kastet, mis meeldib (näiteks majoneesi-koorekastet), kata juustuviilu ja kurgi või tomatiga.

Tegelikult võib pirukaid poolitada ja sinna juurde panna kõike, mis maitsev tundub. Kasvõi lihtsalt määrdesuustu või hapukoore ja maitserohelisega segatud kohupiima.

Põhiline on mitte liiga palju pudistada, muidu öeldakse veel, et mis sa mängid toiduga!

Head isu soovib Pets, saiaspets!

PEALPOOL PILVI
Paul McCartney,
Geoff Dunbar ja
Philip Ardagh
Pegasus, 2005

See raamat jutustab, kuidas kaks oravat, Orbi ja Villemiine ning konn Konna hoiatasid

Animaalia saare loomi neid ähvardava ohu eest. Ohuks olid buldooserid, kes hävitasid metsa. Loomakesed võtsid ette pika tee, lennates Konna kuuma õhupalliga. Kui nad saarele jõudsid ja kuningale oma hoiatuse ära rääkisid, siis kuningas ei hoolinud sellest. Nad pidasid seal vaid suurt pidu.

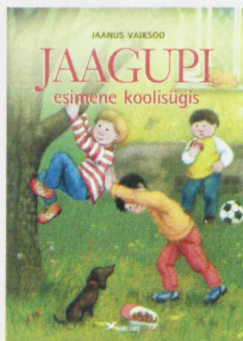
Oli huvitav lugu. Eriti meeldisid neli kohta. See, kus vaenlased olid just kohale jõudnud, ning Animaalia saare kõik elanikud tulid kokku selleks, et kaitsta oma kodusid. See koht, kus orav Orbi ja konn Konna jõudsid kuuma õhupalliga saareni – see saar on raamatus väga ilus. Ning see koht, kus kõik loomad koos kuninga ette lähevad. Meeldis ka, kui Kirbul oli arvuti ja ta väitis end arvutit hästi tundvat.

Mulle ei meeldinud koht, kus orav Orbi ema suri buldooserite pärast, sest see oli väga kurb. Ja kus kaks mäkra kiusasid Villemiinet, sest Villemiine oli hea.

Inimesed saavad sellest loost õppida seda, et ei ole hea tungida metsa ja häirida loomade elu. Kui keegi sind või su sõpra ründab, siis tasub end alati koos kaitsta.

Raamat oli mulle igati paras, ei olnud ei liiga pikk ega liiga lühike, oli lahe lugu ja huvitav lugeda.

Rodny Reeder (7 a), Võru

JAAGUPI ESIMENE KOOLISÜGIS
Jaanus Vaiksoo
Koolibri, 2005

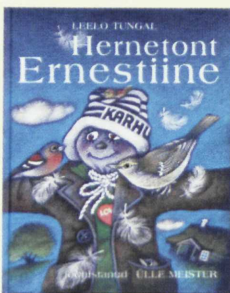
Jaagup on esimese klassi poiss. Neil on suur pere ja seal peres saab igasugust nalja. Väikevend Artur on kõige naljakam. Ükskord

tuli tal pissi püksi, sest kõik otsisid tema pissipotti ja ei leidnud. Isale meeldis korjata seeni. Kui ta metsas seeni nägi, siis ei olnud tal enam üldse kiire.

Algul Jaagup ei teadnud, kuidas koolis on, ja vanem vend valetas talle, et hindeid panakse selle järgi, kus sa istud. Jaagup harjus kooliga ruttu ära. Kui koolis oli karneval, riietas Jaagup ennast hundiks, aga auhinna sai hoopis draakonkostüümi eest.

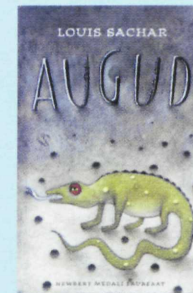
Raamatu pildid on joonistanud Kadri Ilves. Pildid on vahvad ja neid on täitsa parasjagu.

Richard Ojar (7 a), Võru

HERNETONT ERNESTIINE
Leelo Tungal
Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2005

Alguses oli juttu sellest, kuidas Tiina ja isa meisterdasid üheskoos hernetondi. Nad valmistasid selle vanadest suusakepidest ja aia äärest lõigatud pajuokstest. Kui need olid kokku seotud, pandi talle jalga dres-sipüksid ja pähe vana suusamüts. Nii sündiski hernetont, kelle nimeks sai Ernestiine.

AUGUD
Louis Sachar
Draakon ja Kuu, 2005

“Augud” räägib poisist nimega Stanley. Teda kiusatakse koolis ja ta on alati vael ajal vales kohas. See pärast esitati talle ühel päeval süüdistus kuulsa pesapalluri Clyde Livingstone'i tossude varastamise eest, kuigi ta seda üldse ei teinud. Nii siis saadeti Stanley valesüüdistusega Rohe-lise Järve laagrisse, kus ta koos teiste oma-sugustega päevast päeva auke pidi kaevama. Edasi ma ei räägi, sest muidu on teil igav seda raamatut lugeda.

Mulle meeldis see raamat, kuigi mõnes mõttes tundsin ma Stanleyle kaasa, sest tih-tipeale oli tema see, kes süü enda kanda sai, ilma et oleks midagi teinud. Kui üks poiss pätsas laagrikasvataja päevaliliseemnete koti, süüdistati jällegi Stanleyt. Kuid muidu oli see huvitav, seikluslik ja ilusa lõpuga raamat. Soovitan lugeda!

Susanna Saar (11 a), Tallinn

Mulle meeldiski kõige rohkem see koht, kus Ernestiinet veel valmistati. Raamatu alguses arvas Ernestiine, et tema tööks on aia valvamine ja ta ei tohi linde lasta hernelte ja muude tai-medee juurde. Kuid linnud ei kartnud teda eriti – nad said omavahel hoopis sõpradeks! Lõpus ütles Ernestiine Tiinale, et ta võiks ühe linnupoja talle anda.

See raamat oli väga tore. Nii põnevaid raamatuid hernetontidest pole kaua aega lugenud. Eriliselt jäid meelde kõik tegelased – isa, Tiina, kass, linnud ja kõige rohkem jäi muidugi meelde Ernestiine. Soovitan seda raamatut lastele vanuses 7–13.

Jane Ilves (11 a), Kohtla- Järve

JUTUTUNNID MÄRTSIS

Ka märtsis saavad kõik soovijad igal laupäeval kell 11 Apollo Raamatumajas ja kell 13 Kristiine keskuse Apollo raamatupoos teha tutvust uute lasteraamatutega ja vahel ka nende autoritega! Kõik jututunnid on tasuta.

4. märts – Heljo Mänd
“Mõmmi parimad aabitsalood”

11. märts – Kristiina Kass
“Käru-Kaarel”

18. märts – Heljo Mänd
“Kummaliselt hele lõngakera”

25. märts – Luc Besson
“Artur ja minimoid”

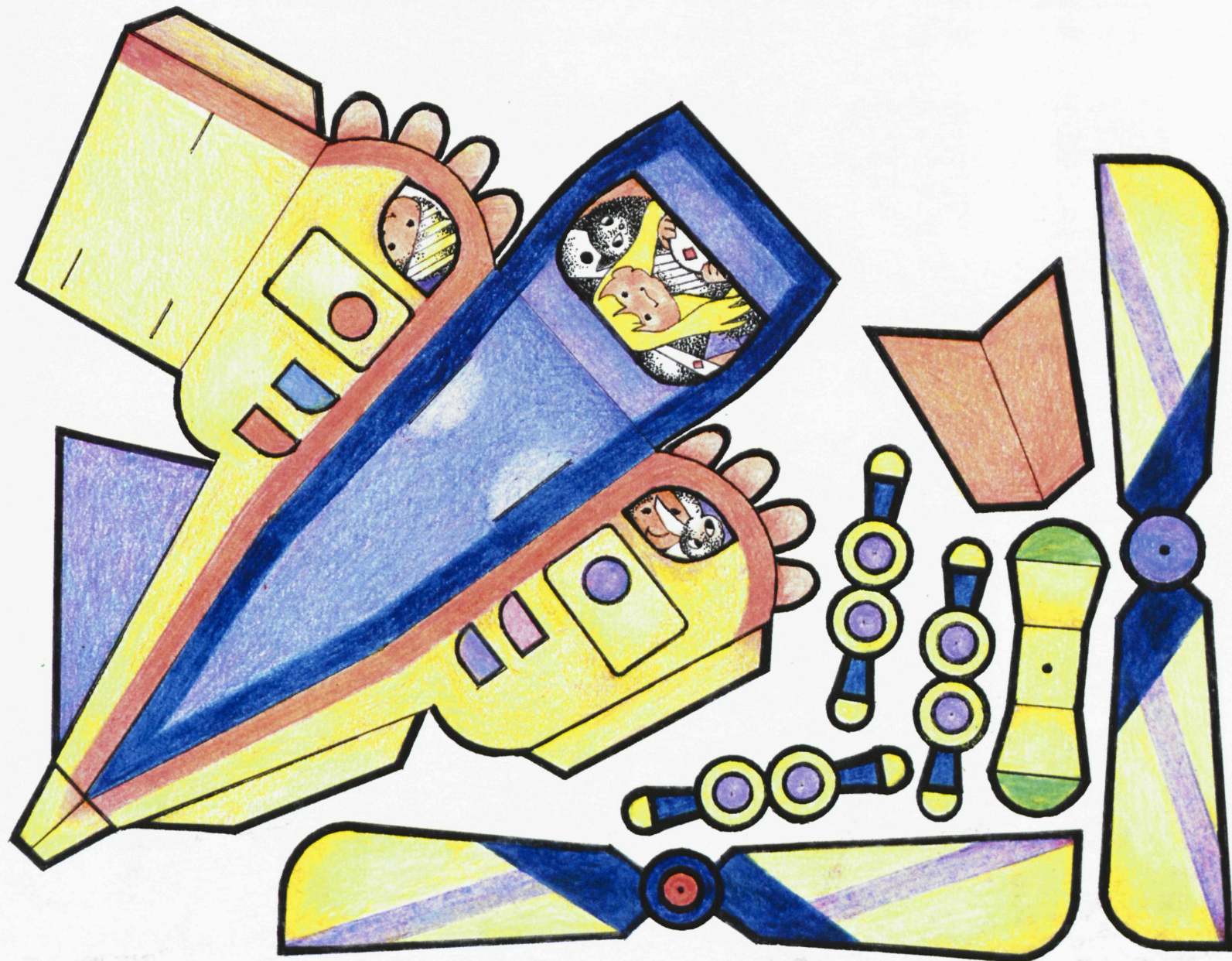
LEGO auhinnad

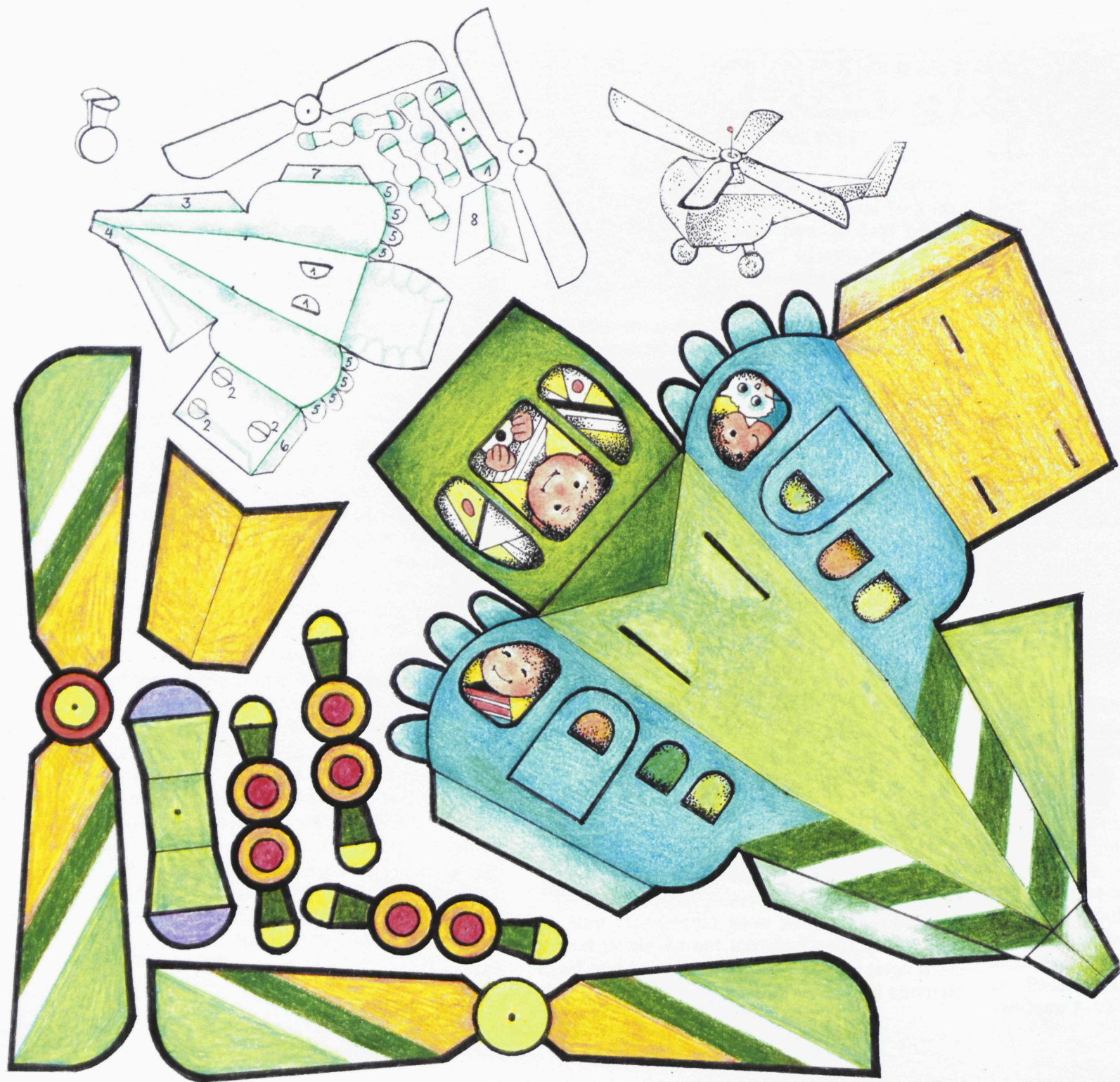
LEGO Veebruarikuu Lego auhinna – Knight's Kingdomi komplekti – võitsid:

1. Martin Käremaa Sindist
2. Andri Sõber Harjumaalt
3. Kaarel Jalas Põltsamaalt
4. Teet Muiste Põlvamaalt

Palju õnne! Kõik auhinnad saab kätte posti teel.

MEISTERDA HELIKOPTER!

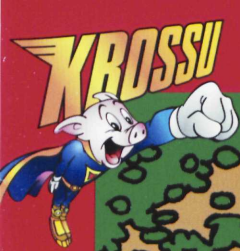
Lõika välja helikopteri osad. Painuta sisse murdejooned, mis on skeemil rohelisega märgitud. Pööra tiiviku aluse kaarjad osad 1 ja 1 sissepoole ja liimi tiiviku alus katusele. Aluse keskel on väike täpp, sinna saad nõõpnõelaga kinnitada tiiviku.

Voldi kokku ja liimi kinni kolm ratast, ratta ülemised kaarjad osad painuta laiali ja liimi rattad helikopteri alla (kohtades 2 ja 2 ja 2).

Liimi kinni kere tagumine osa 3 ja sabaots 4.

Liimi kokku kabiini küljed numbriga 5 tähistatud väikesete tükide abil, enne üks pool, siis teine. Liimi kabiini esiserv 6 põhja külge. Ühenda liimiga helikopteri külg ja põhi.

Aseta risti ja liimi omavahel kokku tiiviku mõlemad osad. Kinnita tiivik alusele. Lükka nõõpnõel ka läbi katuse – saab tugevam. Voldi kokku ja liimi kohele sabaäär 8. Helikopter on valmis. Tee talle tehniline ülevaatus – vaata, et rattad oleksid otse. Siis püsib lennumasin tasakaalus.

Tähekeste toimetuse ootab vastuseid 20. märtsiks aadressil ristsona@taheke.ee, või lahtisel postkaardil.
Lahendajate vahel loositakse välja Krossu auhinnad Hansapangalt.

LEIA PILDILT KÕIK KÕORDSILMA KONDID!

Joonistanud THOMAS SCHEILEKE

Eelmise ARVA ARA vastused: 1) poisid tükki; lumememme luud; sallid osa; kuuse ja poisid vaheline tükk; 2) 8 jähest ja 7 kala; 3) müra-
karu, vaevorst, unimüts, hädavares, argpüks; 4) sall, kelt, kuusk, jännes, suusk.
Krossu auhinna võitis Triinu Läst Tallinnast.

SA Kultuurileht
lasteajakiri

TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@taheke.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA

Toimetuse telefon
6 463 697

Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga

www.tellimine.ee
tel 6 662 535

**ESIKAANE
JONISTAS
ANNE
LINNAMÄGI**

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

LEGO CITY

KEDA VÕI MIDA PÄÄSTETAKSE
SUURE HELIKOPTERIGA?
TÄHISTA ÕIGE VASTUS RISTIGA

TÖOLIST HOBUST AUTOT

Nimi _____

Aadress _____

LOOSI LÄHE-
VAD ERINEVAD
CITY SARJA
KOMPLEKTID.

... SEE OLI HÄDAOLUKORD!

UUS KIIRABIHELIKOPTER ON JUST TAGASI PÖÖRDUNUD
OHTLIKULT PÄÄSTEOPERATSIOONILT. NÜÜD ON KÕIK ARS-
TIDE KÄTES UUES LEGO CITY HAIGLAS – NEMAD TEEVAD
PATSIENDI TERVEKS JA AITAVAD TA JALULE!

UUS!

ISSN 0134-2266

HIND 15 KROONI

Vastus saada lahtisel postkaardil hiljemalt 20. märtsiks aadressil Täheke, Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn